

Høringsvar - forskrift om ideelles historiske pensjonskostnader

Det vises til Helse- og omsorgsdepartementets høringsbrev av 19.03.2019.

Stiftelsen Signo slutter seg i hovedsak til departementets forslag til forskrift, og ser positivt på at regelverket for implementering av ordningen nå kommer på plass. Signo ser likevel behov for noen presiseringer og justeringer:

- Det er nødvendig å klargjøre at ordningen også omfatter historiske pensjonskostnader for aktører som har drevet landsdekkende og nasjonale tjenester og funksjoner gjennom ulike former for avtaler med staten, i tråd med lovens intensjon. Signo har helt siden etableringen i 1898 vært landsdekkende og hatt døve og døvblinde som sine målgrupper.
- De forhold som Signos virksomheter skal dokumentere som grunnlag for sine søknader om tilskudd ligger til dels langt tilbake i tid og har vært gjenstand for en rekke endringer blant annet som følge av omorganisering i helsetjenesten. Dokumentasjonskravene må i lys av dette være rimelige og fleksible for at ordningen skal fungere på en rasjonell måte.

Ordningens virkeområde

Signo viser til forskriftens § 2 om tilskuddsordningens virkeområde, der det i første ledd heter at ordningen skal gjelde for pensjonskostnader opptjent i samsvar med: «*avtale med fylkeskommune eller regionalt helseforetak som leverte sykehustjenester, tverrfaglig spesialisert rusbehandling, psykisk helsevern eller spesialisert rehabilitering omfattet av spesialisthelsetjenestelovens §2a*».

Både innholdet i og organiseringen av ansvaret for spesialisthelsetjenesten har variert og utviklet seg betydelig over tid, noe som også tas høyde for i lovens forarbeider. Både før og etter helseforetaksreformen har Signo drevet spesialiserte tjenester og funksjoner etter avtale med staten. Enkelte av disse er organisert på siden av de ordinære tjenestene og har derfor ikke nødvendigvis avtaler med fylker eller regionale helseforetak, men med andre statlige aktører. Et eksempel er Signo Conrad Svendsen Senter på Nordstrand i Oslo som ble etablert i 1898, som fra 1972 var en del av Oslo kommunes helseplan og som fra 1981 inngikk avtale med daværende Sosialdepartementet om drift av tjenester til døve og døvblinde. Fra 2001 har

institusjonen mottatt bevilgninger på statsbudsjettet som en landsdekkende spesialisert fagavdeling. Fra 2008 har virksomheten også hatt avtale med Helse Sør-Øst.

Et annet eksempel er Signo Vivo, som ble opprettet i 1931 i Andebu (nå Sandefjord kommune), og som fra 1970 ble underlagt den nye sykehusloven og ble en del av Vestfold fylkeskommunes helseplan. I 1992 ble det inngått avtale med Sosialdepartementet om driften av Signo Vivo som en landsdekkende spesial virksomhet for døve og døvblinde med særskilte behov og for gruppen døvblindfødte voksne. Signo fikk også i oppdrag å etablere et regionsentertilbud for døvblinde.

Slik Signo ser det, vil det helt klart følge av lovens intensjon at også historiske pensjonskostnader som følger av slike ulike former for avtaler med staten må anses omfattet av tilskuddsordningen. Det er viktig at formskriftens ordlyd ikke gir en for snever avgrensning av ordningens virkeområde, men omfatter ulike former for avtaler som ulike statlige myndigheter har hatt med Signo om drift av de aktuelle tjenestene. Departementet bes sørge for at dette fremgår klart av forskriftenes ordlyd eller merknader.

Dokumentasjon

Signo vil påpeke at dokumentasjonskravene for søknader om tilskudd må være rimelige og fleksible, da vi må dokumentere forhold som ligger langt tilbake i tid. De forholdene som skal dokumenteres har også vært gjenstand for skiftende rammebetingelser som følge av endringer i offentlig sektor.

Videre arbeid

Signo understreker betydningen av å komme videre i arbeidet med å kartlegge og avklare håndteringen av de historiske pensjonskostnadene som følger av ideelle organisasjoner avtaler med kommunal sektor. Signo driver i dag blant annet et sykehjem for døve og døvblinde etter avtale med Bergen kommune. Når bare utgiftene som følger av avtaler med staten blir kompensert, vil disse virksomhetene fortsatt bære store, variable kostnader. Det er rimelig at det offentlige tar ansvar for historiske pensjonskostnader som er påført aktørene som følge av avtaler med kommunal sektor på lik linje med avtaler med staten.

Vennlig hilsen
Stiftelsen Signo

Ken Davidsen
assisterende generalsekretær